

## Badea (BNR): Creșterea costurilor de finanțare ale statului poate să genereze un fenomen de crowding out pe canalul depozitelor bancare

**În condiții de dominanță fiscală, creșterea costurilor de finanțare ale statului poate să genereze un fenomen de crowding out (efectul de evictiune - n.r.) pe canalul depozitelor bancare, cu efecte negative asupra stabilității financiare, și, în cele din urmă, asupra activității din sectorul economic real, arată prim-viceguvernatorul Bancii Naționale a României, Leonardo Badea, în articolul "Politica fiscală, costul finanțării și stabilitatea financiară".**

"În circumstanțele în care deficitul bugetar pe balanța primară nu va scădea semnificativ, creșterea datoriei publice cu implicațiile aferente va pune presiune pe costurile de finanțare ale statului. Aceasta determină amplificarea costurilor de finanțare ale instituțiilor de credit. În cele din urmă, costuri mai mari la depozitele bancare au efecte ascendente asupra ratelor la credite. Mai exact, atât timp cât noile emisiuni de titluri de stat oferă, în cazul țării noastre, randamente de 7-8%, instituțiile de credit vor trebui să aibă oferte competitive pentru produsele de economisire, astfel încât să poată finanța creșterea creditării. Aici trebuie avut în vedere faptul că, spre deosebire de depozitele bancare, veniturile obținute din plasamente în titluri de stat sunt scutite de taxe. Șirul de cauzalități menționat anterior poate fi o formă de crowding out prin canalul depozitelor. Spre deosebire de lucrările menționate anterior, această formă de crowding-out se manifestă pe întreg spectrul de produse de creditare, destinate atât investițiilor private, cât și populației. Totuși, nu trebuie pierdut din vedere faptul că finanțarea atrasă de stat în lei, de pe piața locală, se reîntoarce aproape imediat în sistemul bancar și, implicit, în circuitul economic, sub formă de lichidități. Însumând, articolul de față subliniază că, în condiții de dominanță fiscală, creșterea costurilor de finanțare ale statului poate să genereze un fenomen de crowding out pe canalul depozitelor bancare, cu efecte negative asupra stabilității financiare, și, în cele din urmă, asupra activității din sectorul economic real", susține Leonardo Badea.

El menționează că, într-un context caracterizat de volatilitate, în care datoria publică crește semnificativ, statul accesează o parte importantă din totalul finanțării disponibile pe piața internă, iar presiunile asupra costurilor de împrumut se transmit către întreg sistemul financiar. Astfel, creșterea ratelor dobânzii la titlurile de stat nu doar că amplifică cheltuielile bugetare cu serviciul datoriei, ci și reduce spațiul de manevră al instituțiilor de credit și al investițiilor private în economia reală, obligate să concureze cu statul pentru aceleași resurse financiare.

În fapt, presiunea va fi atât pentru atragerea pasivelor bancare sub forma depozitelor cu rate crescute de dobândă, cât și pentru plasamentul activelor bancare, care, pe de o parte, este influențat de posibilitatea de a investi în titluri de stat la rate crescute ale dobânzii și, pe de altă parte, de posibilitatea de a acorda credite bancare ale caror rate ale dobânzii sunt în creștere.

"În cazul României, toate acestea influențează situația economică, împingând dobânzile în sus și restrângând creditarea economiei reale. Dacă analizăm și perspectivele de creștere ale economiei României pentru anul viitor, conform cărora se așteaptă un deficit de cerere (output gap negativ) de peste 3%, efectele de crowding out se pot amplifica, cu implicații negative asupra potențialului de creștere economică", a mai scris Leonardo Badea.